Agrarian Bulletin of the Black Sea Littoral. 2026, Issue 120
ISSN2707-1162 (online) ISSN 2707-1154 (print)

УДК 636.92:636.082.4
DOI 10.37000/abbsl.2026.120.10

Людмила ОНИЩЕНКО
кандидатка сільськогосподарських наук
доцентка кафедри технологія виробництва продукції тваринництва
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна
ORCID 0000-0003-2666-9813
e-mail: onishenkoluda158@gmail.com

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ МОЛОДНЯКУ КРОЛІВ НА ВІДГОДІВЛІ

Анотація.

У статті наведено результати дослідження продуктивних і м'ясних якостей молодняку кролів порід полтавське срібло та каліфорнійська за чистопородного розведення і промислового схрещування. Проведено оцінку основних селекційно-господарських показників, зокрема живої маси, абсолютного, середньодобового та відносного приростів, забійної маси, забійного виходу і коефіцієнта м'ясності. Встановлено, що найбільш інтенсивний ріст молодняку всіх дослідних груп спостерігався у період від 60- до 75-добового віку. Найвищий абсолютний приріст зафіксовано у помісного молодняку ІІІ дослідної групи, який становив 895 г у зазначений період. Максимальні значення середньодобових приростів також відмічено у 75-добовому віці. Найкращими показниками характеризувалися помісні кролі ІІІ групи та чистопородний молодняк каліфорнійської породи, середньодобовий приріст яких перевищував 57 г.

Ключові слова: *кролі, м'ясна продуктивність, жива маса, середньодобовий приріст, забійний вихід, коефіцієнт м'ясності, схрещування.*

Постановка проблеми. Кролівництво є однією з перспективних галузей тваринництва, що забезпечує виробництво високоякісного дієтичного м'яса, а також цінної хутрової сировини та пуху. Завдяки високій скороспілості, плодючості та ефективному використанню кормів кролі здатні забезпечувати значні обсяги продукції у короткі строки. Кролятина характеризується високою поживною цінністю, доброю засвоюваністю та дієтичними властивостями, що зумовлює зростання попиту на неї серед споживачів [2].

Сучасний розвиток кролівництва в Україні спрямований на вдосконалення генетичного потенціалу поголів'я шляхом використання високопродуктивних м'ясних порід, створення помісних генотипів та удосконалення селекційної роботи. Особлива увага приділяється породам каліфорнійська, новозеландська біла та полтавське срібло, які відзначаються високою інтенсивністю росту, скороспілістю та добрими м'ясними якостями. Цілеспрямована селекційна робота дозволяє отримувати молодняк із підвищеною продуктивністю та високими господарсько корисними ознаками [6].

Поряд із генетичним удосконаленням важливого значення набуває впровадження сучасних технологій утримання й годівлі. У виробництві широко застосовують багатоярусні кліткові системи, автоматизовані засоби напування та годівлі, контроль параметрів мікроклімату, а також повнораціонні гранульовані

комбікорми. Такі технологічні рішення сприяють підвищенню збереженості молодняку, скороченню виробничого циклу та зменшенню витрат праці [8, 11].

Ефективність вирощування кролів значною мірою залежить від повноцінної годівлі. Використання збалансованих комбікормів із достатнім вмістом протеїну, мінеральних речовин, вітамінів та біологічно активних компонентів забезпечує інтенсивний ріст молодняку, зменшує витрати кормів на одиницю приросту та покращує якість отриманої продукції [17].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Результати сучасних наукових досліджень свідчать, що підвищення м'ясної продуктивності кролів можливе завдяки оптимізації годівлі та використанню сучасних кормових добавок, зокрема пробіотичних і ферментних препаратів. Разом із тим питання їх ефективності за різних технологічних умов залишаються недостатньо вивченими, що зумовлює актуальність подальших досліджень [1].

Найвищими показниками продуктивності характеризуються спеціалізовані м'ясні породи – каліфорнійська, новозеландська біла та полтавське срібло. Молодняк цих порід відзначається високою інтенсивністю росту і вже у двомісячному віці здатний досягати живої маси близько 2 кг, а у тримісячному – майже 3 кг за витрат корму 3–5 кормових одиниць на 1 кг приросту. Забійний вихід при цьому становить близько 60 %. Серед м'ясо-шкуркових порід найбільшою скороспілістю характеризуються віденський блакитний та радянська шиншила, тоді як у порід чорно-бурий та сірий велетень інтенсивний ріст триває до 165-добового віку, а забійний вихід досягає близько 55 % [17, 18].

У працях Г. А. Коцюбенко встановлено, що молодняк, отриманий від осінніх та зимових окролів, характеризується вищими показниками продуктивності, а самки — кращими відтворювальними якостями за умов зовнішньокліткового утримання [3, 6, 20].

За даними Е. А. Вагіна, використання соковитих кормів позитивно впливає на молочну продуктивність кролиць [2].

А. Х. Яппаров [5] довів, що рівень молочності самок визначається переважно спадковими особливостями (60,4 %) та якістю годівлі (39,6 %). F. Levas встановив, що зі збільшенням чисельності приплоду від 5 до 11 кроленят добове споживання корму самками зростає на 14,3 г на кожне додаткове кроленя, тоді як кількість молока, що припадає на одну голову, зменшується з 30,2 до 20,4 г на добу [4].

Питання впливу рівня годівлі на продуктивність кролиць також висвітлено у працях Т. Л. Сивик, О. М. Косяненко, О. П. Шулько, М. М. Сломчинського, В. Є. Попова, Д. П. Уманця та І. І. Ібатуліна [1, 3, 5, 6, 16].

Результати досліджень Г. А. Коцюбенко свідчать, що найкращі відтворювальні показники були отримані при паруванні самок породи білий велетень із самцями новозеландської білої породи. Використання самців бельгійського велетня супроводжувалося певним зниженням багатоплідності та збереженості молодняку, однак забезпечувало збільшення маси окремих кроленят і їх великоплідності на 45-ту добу життя [3, 11, 20].

За масою гнізда при відлученні найкращі результати одержано у разі використання самців новозеландської білої породи, перевага яких над чистопородними тваринами становила близько 1,1 кг. При використанні бельгійського велетня загальна маса гнізда практично не змінювалася, однак жива маса окремих кроленят була достовірно вищою порівняно з чистопородними аналогами – на 108,4 г [7, 9, 18].

Постановка завдання. Метою дослідження було визначення м'ясної продуктивності молодняку кролів різних генотипів – полтавське срібло та каліфорнійська – за чистопородного розведення і промислового схрещування.

Для досягнення поставленої мети передбачалося вирішення таких завдань:

- проаналізувати виробничу діяльність господарства;
- дослідити особливості технології вирощування молодняку кролів;
- оцінити динаміку росту кролів різних генотипів;
- визначити відгодівельні та забійні показники;
- вивчити технологію переробки продукції кролівництва;
- провести економічну оцінку ефективності удосконаленої технології;
- сформулювати науково обґрунтовані висновки та практичні рекомендації.

Матеріали і методика. Науково-господарський дослід проводили з метою оцінки ефективності схрещування кролів каліфорнійської породи та породи полтавське срібло за показниками інтенсивності росту, витрат кормів, забійних якостей і м'ясної продуктивності.

Дослідження виконували в умовах СВК агрофірми «Миг-Сервіс-Агро» Миколаївського району Миколаївської області. У господарстві використовували чистопородний молодняк каліфорнійської породи (CA), породи полтавське срібло (PS), а також помісних тварин, отриманих від схрещування самок породи полтавське срібло із самцями каліфорнійської породи.

Для проведення досліду було сформовано три групи тварин по 20 самок у кожній:

I група (контрольна) – чистопородні кролі породи полтавське срібло;

II група (дослідна) – чистопородні кролі каліфорнійської породи;

III група (дослідна) – помісний молодняк, отриманий від схрещування самок породи полтавське срібло із самцями каліфорнійської породи.

Тварин усіх груп утримували в однакових технологічних умовах відповідно до чинних зоотехнічних вимог.

Живу масу молодняку визначали при народженні, у 21-, 28- та 35-добовому віці – гніздовим методом, а починаючи з 42-добового віку (42, 49, 56, 63 та 90 діб) – індивідуальним зважуванням із точністю до 0,01 кг [6, 16].

Упродовж досліду оцінювали показники росту й розвитку молодняку, зокрема живу масу, абсолютний, середньодобовий і відносний прирости, а також витрати кормів.

Для визначення м'ясної продуктивності у 90-добовому віці проводили контрольний забій після 12-годинної голодної витримки. Визначали забійну масу туші та забійний вихід. Забійною масою вважали масу туші без шкурки, голови, кінцівок нижче зап'ясткового і скакального суглобів та внутрішніх органів, за винятком нирок. Забійний вихід обчислювали як відношення забійної маси до передзабійної живої маси, виражене у відсотках [15, 19].

Статистичну обробку експериментальних даних здійснювали із застосуванням програмного забезпечення Microsoft Excel 2016. Достовірність різниці між середніми величинами оцінювали за критерієм Стьюдента. Рівень статистичної значущості приймали: *P≤0,05;** P≤0,01; ***P≤0,001 [12].

Виклад основного матеріалу дослідження. Дані, наведені в таблиці 1, свідчать про суттєві відмінності у показниках росту молодняку кролів різних генотипів упродовж періоду вирощування. Найвищі показники живої маси на всіх етапах дослідження встановлено у помісного молодняку, отриманого від схрещування порід полтавське срібло × каліфорнійська, що свідчить про позитивний прояв ефекту гетерозису.

У 30-добовому віці жива маса кролів породи полтавське срібло становила 0,755 кг, каліфорнійської породи – 0,867 кг, тоді як у помісних тварин вона досягала 0,985 кг, що відповідно на 30,5 % та 13,6 % більше порівняно з чистопородними аналогами.

Таблиця 1

Динаміка росту молодняку кролів, (n=20)

Віковий період, діб	Жива маса кролів, кг	Абсолютний приріст , г	Середньодобовий приріст , г	Відносний приріст, %
полтавське срібло				
30	0,755±0,02	–	–	–
45	1,021±0,05	266,0±0,05	17,8±0,8	26,0±0,12
60	1,393±0,13	372,3±28	34,7±5,1	28,0±2,1
75	2,258±0,12	865,0±10	57,6±0,6	39,0±1,4
90	2,629±0,05	371,2±25	24,7±3,3	14,1±1,7
каліфорнійська				
30	0,867±0,02	–	–	–
45	1,249±0,05	382,0±0,7	24,5±0,8	30,5±2,12
60	1,612±0,13	363,0±0,9	23,0±5,1	22,5±1,85
75	2,500±0,12	888,0±10	57,7±0,6	33,8±1,73
90	2,867±0,05	367,1±25	26,6±3,3	12,8±2,25
полтавське срібло × каліфорнійська				
30	985±0,02	–	–	–
45	1,310±0,05	410,0±0, 5	27,3±0,8	31,3±0,12
60	1,760±0,13	450,0±28	30,0±5,1	25,6±5,1
75	2,655±0,12	895,0±10	59,2±0,6	35,5±5,1
90	3,054±0,05	399,0±25	28,4±3,3	13,0±5,1

У подальшому перевага помісного молодняку зберігалася. Так, у 45-добовому віці їх жива маса становила 1,310 кг, що перевищувало показники полтавського срібла на 0,289 кг (28,3 %) та каліфорнійської породи – на 0,061 кг (4,9 %). У 60-добовому віці ця перевага становила відповідно 26,3 % та 9,2 %.

Найбільш інтенсивний ріст у всіх дослідних групах відзначено в період від 60 до 75-добового віку, коли були отримані максимальні значення абсолютного та середньодобового приростів. У молодняку породи полтавське срібло абсолютний приріст за цей період становив 865 г, у каліфорнійської породи – 888 г, а у помісних кролів – 895 г. Відповідно середньодобові прирости дорівнювали 57,6; 57,7 та 59,2 г, що характеризує цей віковий період як фазу найінтенсивнішого росту.

Після 75-добового віку темпи росту поступово знижувалися, що є закономірним для завершального етапу відгодівлі. Так, у період від 75 до 90 діб абсолютний приріст становив 371,2 г у полтавського срібла, 367,1 г – у каліфорнійської породи та 399,0 г – у помісного молодняку. Середньодобові прирости відповідно знизилися до 24,7; 26,6 та 28,4 г.

Аналіз відносного приросту також підтверджує найбільш інтенсивний розвиток молодняку у віці 60–75 діб. Максимальне значення цього показника встановлено у кролів породи полтавське срібло (39,0 %), тоді як у каліфорнійської породи воно становило 33,8 %, а у помісних тварин – 35,5 %. Надалі відносний приріст зменшувався до 12,8–14,1 %, що свідчить про уповільнення інтенсивності росту зі збільшенням віку.

Відносний приріст – відображає, наскільки швидко збільшується маса у відсотках від попереднього значення.

На завершальному етапі дослідження (90 діб) найвищу живу масу також мали помісні кролі – 3,054 кг, що перевищувало показники каліфорнійської породи на 0,187 кг (6,5 %), а породи полтавське срібло – на 0,425 кг (16,2 %).

Таким чином, результати досліджень свідчать, що використання міжпородного схрещування полтавського срібла з каліфорнійською породою забезпечує підвищення інтенсивності росту молодняку, збільшення абсолютних і середньодобових приростів та досягнення більшої живої маси у 90-добовому віці. Отримані дані підтверджують доцільність використання такого поєднання порід у виробництві кролятини, оскільки помісний молодняк характеризується вищим потенціалом м'ясної продуктивності порівняно з чистопородними аналогами.

Дані, наведені на рисунку 1, свідчать про істотні відмінності між дослідними групами за показниками передзабійної живої маси та забійних якостей молодняку кролів.

Найнижчі показники встановлено у тварин I групи (полтавське срібло). Передзабійна жива маса становила 2,4 кг, маса тушки з головою і лівером – 1,7 кг, а маса тушки без голови і ліверу – 1,4 кг.

У кролів II групи (каліфорнійська порода) спостерігалося покращення всіх досліджуваних показників. Передзабійна жива маса досягала 2,9 кг, що на 0,5 кг

(20,8 %) більше порівняно з тваринами I групи. Маса тушки з головою і лівером становила 1,9 кг, або на 11,8 % більше, ніж у контрольних аналогів, тоді як маса тушки без голови і ліверу збільшилася до 1,6 кг, що перевищувало показник I групи на 14,3 %.

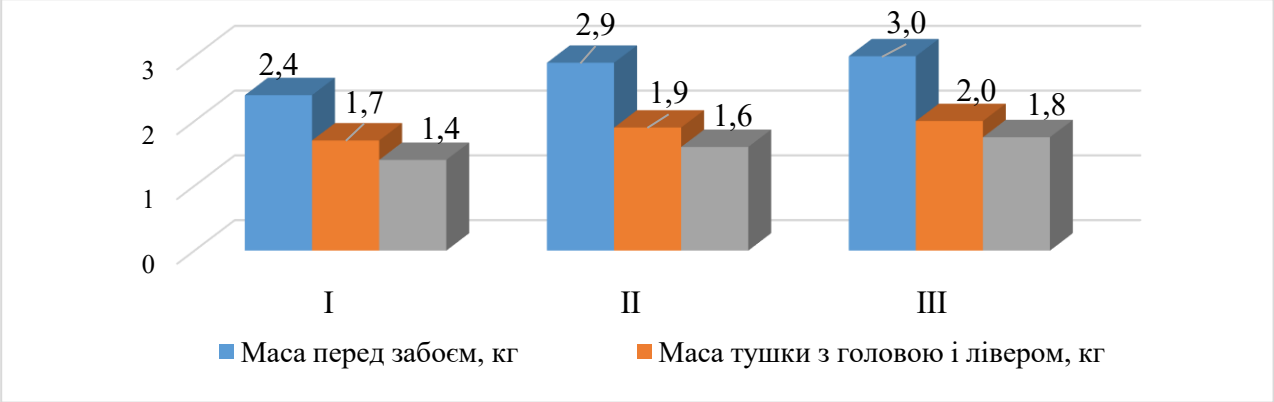

Рис. 1. Забійні якості молодняку кролів різних генотипів у 90-добовому віці

Найкращими забійними показниками характеризувалися кролі III групи (помісі полтавського срібла × каліфорнійської породи). Їх передзабійна жива маса досягала 3,0 кг, що відповідно на 25,0 % перевищувало контрольну групу та на 3,4 % – чистопородних каліфорнійських кролів. Маса тушки з головою і лівером становила 2,0 кг, що було на 17,6 % більше порівняно з I групою та на 5,3 % – з II групою. Аналогічна тенденція спостерігалася і за масою тушки без голови і ліверу, яка дорівнювала 1,8 кг, перевищуючи показники контрольної та другої груп відповідно на 28,6 та 12,5 %.

Отримані результати свідчать, що використання міжпородного схрещування полтавського срібла з каліфорнійською породою забезпечує підвищення м'ясної продуктивності молодняку. Помісні кролі характеризуються більшою передзабійною живою масою та вищою масою тушок, що свідчить про прояв ефекту гетерозису й підтверджує доцільність використання такого поєднання порід для виробництва кролятини.

Дані, наведені на рисунку 2, свідчать, що зі збільшенням віку до 120 діб у молодняку всіх дослідних груп відбулося закономірне підвищення показників передзабійної живої маси та забійних якостей. При цьому найкращі результати отримано у помісних кролів III групи.

У тварин I групи (полтавське срібло) передзабійна жива маса становила 3,1 кг, маса тушки з головою та лівером – 2,0 кг, а маса тушки без голови та ліверу – 1,7 кг.

Кролі II групи (каліфорнійська порода) характеризувалися вищими показниками порівняно з контрольною групою. Передзабійна жива маса досягла 3,6 кг, що на 0,5 кг (16,1 %) перевищувало аналогічний показник полтавського срібла. Маса тушки з головою та лівером становила 2,2 кг, або на 10,0 % більше,

ніж у контролі, тоді як маса тушки без голови та ліверу збільшилася до 1,9 кг, що на 11,8 % перевищувало показник I групи.

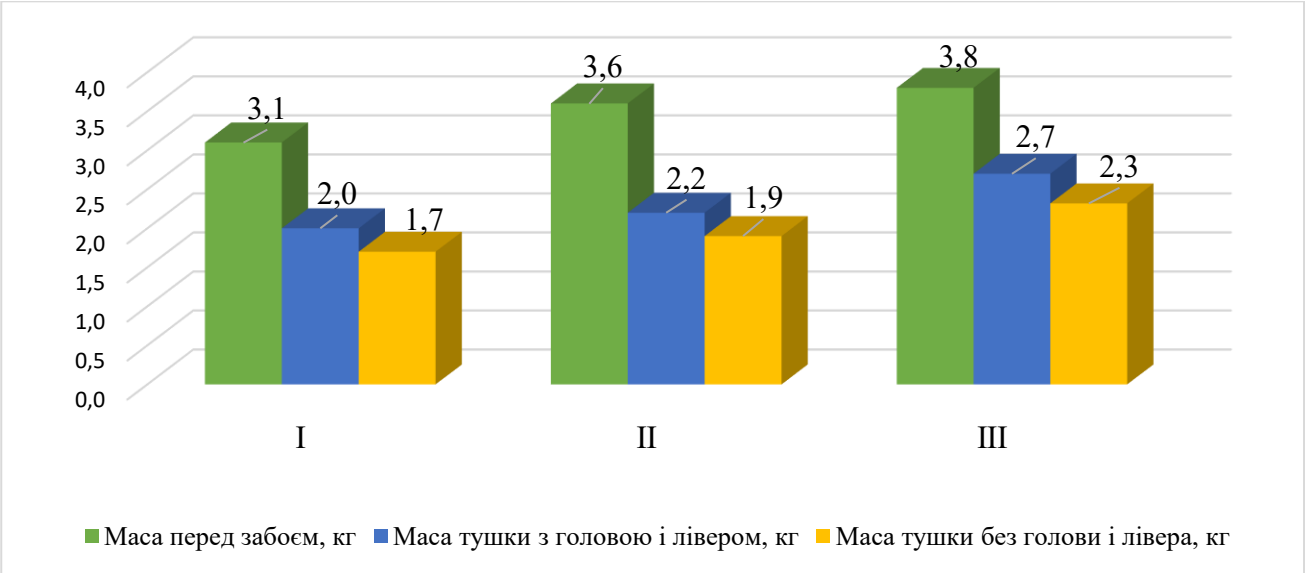

Рис. 2. Забійні якості молодняку кролів різних генотипів у 120-добовому віці

Найвищу м'ясну продуктивність продемонстрували помісні кролі III групи (полтавське срібло × каліфорнійська). Передзабійна жива маса у них становила 3,8 кг, що було на 22,6 % більше порівняно з контрольною групою та на 5,6 % – відносно чистопородних каліфорнійських кролів. Маса тушки з головою та лівером досягла 2,7 кг, перевищуючи показники I та II груп відповідно на 35,0 та 22,7 %. Аналогічна закономірність встановлена і за масою тушки без голови та ліверу, яка становила 2,3 кг, що більше, ніж у тварин I групи, на 35,3 %, а порівняно з II групою – на 21,1 %.

Порівняння результатів забою у 90- та 120-добовому віці свідчить, що додатковий період вирощування сприяв істотному збільшенню передзабійної живої маси та маси тушок незалежно від генотипу. Водночас найвищі темпи приросту забійних показників були характерні саме для помісного молодняку, що підтверджує ефективність використання міжпородного схрещування для підвищення м'ясної продуктивності кролів.

Таким чином, результати досліджень свідчать, що поєднання полтавського срібла з каліфорнійською породою забезпечує формування молодняку з вищими показниками росту та кращими забійними якостями порівняно з чистопородними аналогами. Це підтверджує доцільність використання такого варіанта схрещування у виробництві кролятини з метою підвищення ефективності галузі.

Порівняльний аналіз показав, що незалежно від генотипу зі збільшенням віку забою від 90 до 120 діб відзначалося підвищення передзабійної живої маси та маси тушок. Проте найбільш інтенсивне накопичення м'язової тканини спостерігалося у помісного молодняку, який перевищував чистопородних

ровесників за всіма основними показниками м'ясної продуктивності. Це свідчить про високу селекційну цінність використання промислового схрещування порід полтавське срібло та каліфорнійська.

Результати досліджень, наведені на рисунку 3, свідчать, що забійний вихід туш молодняку кролів залежав від генотипу тварин. Встановлено, що найнижчий показник отримано у кролів I групи (полтавське срібло), де забійний вихід становив 76,3 %.

У молодняку II групи (каліфорнійська порода) забійний вихід досягав 79,0 %, що на 2,7 відсоткових пункти (або 3,5 %) перевищувало показник контрольної групи. Отримані результати свідчать про кращу м'ясну продуктивність тварин спеціалізованої м'ясної породи порівняно з м'ясо-шкурковою породою полтавське срібло.

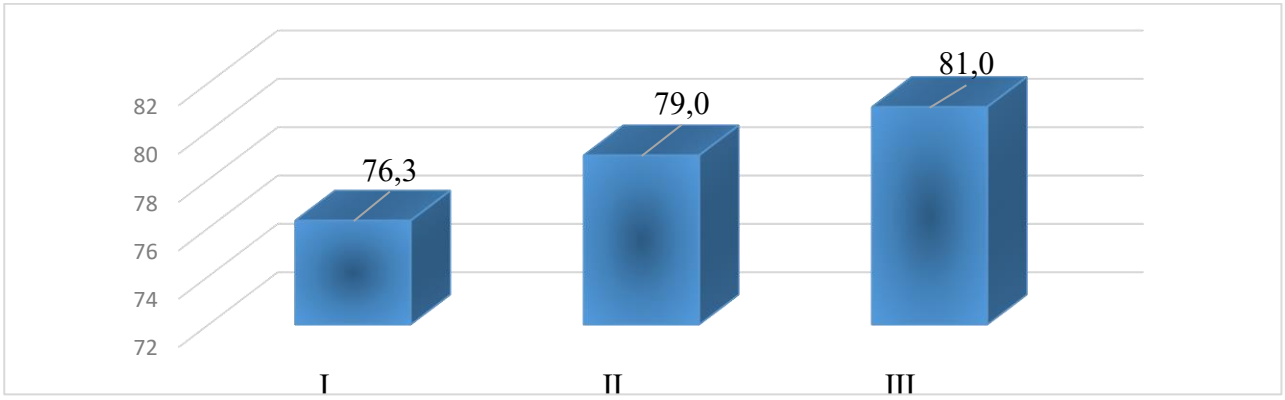

Рис. 3. Забійний вихід туш кролів у 120 денному віці, %

Найвищий забійний вихід встановлено у помісного молодняку III групи (полтавське срібло × каліфорнійська), який становив 81,0 %. Порівняно з контрольною групою цей показник був вищим на 4,7 відсоткових пункти, а відносно чистопородних каліфорнійських кролів – на 2,0 відсоткових пункти.

Отримані результати свідчать, що використання міжпородного схрещування сприяє підвищенню виходу їстівної частини туші та більш ефективному використанню живої маси тварин. Вищий забійний вихід у помісних кролів можна пояснити інтенсивнішим розвитком м'язової тканини та кращою реалізацією їхнього генетичного потенціалу продуктивності.

Таким чином, проведені дослідження підтверджують перевагу помісного молодняку, отриманого від схрещування порід полтавське срібло та каліфорнійська, за одним із найважливіших показників м'ясної продуктивності – забійним виходом. Це свідчить про доцільність використання такого поєднання порід у промисловому кролівництві для підвищення ефективності виробництва кролятини.

Узагальнюючи результати досліджень, слід зазначити, що помісний молодняк кролів (полтавське срібло × каліфорнійська) характеризувався найвищими показниками передзабійної живої маси, маси тушок та забійного виходу. Це свідчить про ефективність використання міжпородного схрещування

для підвищення м'ясної продуктивності кролів і підтверджує доцільність його впровадження у виробничих умовах.

Результати досліджень, наведені на рисунку 4, свідчать про істотний вплив генотипу на коефіцієнт м'ясності молодняку кролів. Цей показник характеризує співвідношення м'язової та кісткової тканин у туші й є одним із важливих критеріїв оцінки м'ясної продуктивності тварин.

Найнижче значення коефіцієнта м'ясності встановлено у кролів I групи (полтавське срібло) – 3,5 бала. Це свідчить про відносно менший вихід м'язової тканини порівняно з іншими дослідними групами.

У молодняку II групи (каліфорнійська порода) коефіцієнт м'ясності становив 3,9 бала, що на 0,4 бала, або 11,4 %, перевищувало показник контрольної групи. Отримані результати підтверджують високі м'ясні якості каліфорнійської породи, яка належить до спеціалізованих м'ясних генотипів.

Найкращий результат отримано у помісних кролів III групи (полтавське срібло × каліфорнійська), де коефіцієнт м'ясності досяг 4,7 бала. Це більше порівняно з контролем на 1,2 бала (34,3 %) та перевищує показник чистопородних каліфорнійських кролів на 0,8 бала (20,5 %).

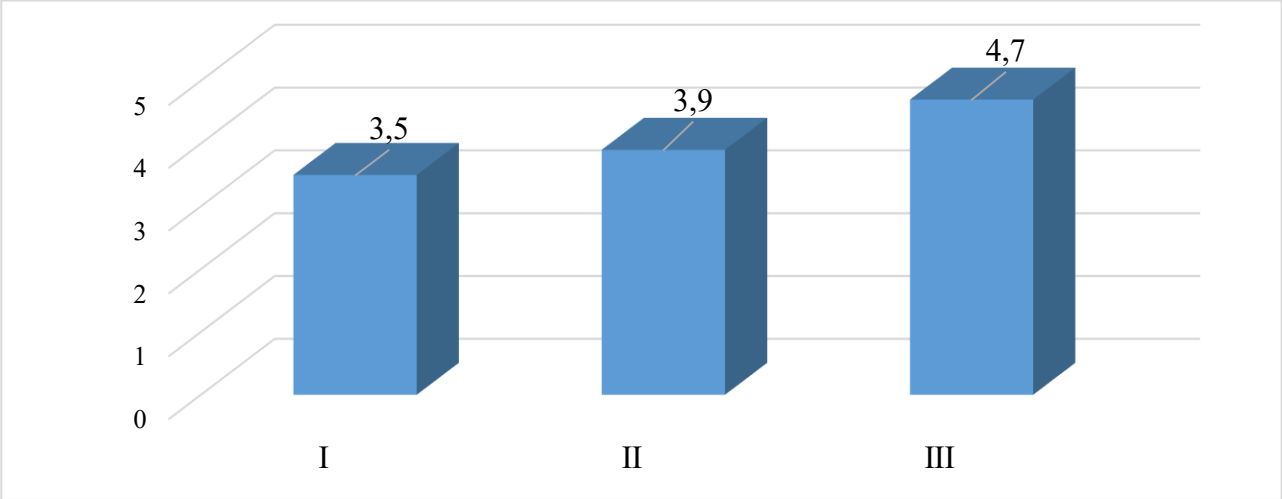

Рис. 4. Порівняльна оцінка коефіцієнта м'ясності молодняку кролів різних генотипів

Вищий коефіцієнт м'ясності у помісного молодняку свідчить про інтенсивніше накопичення м'язової тканини та більш раціональне співвідношення їстівної і неїстівної частин туші. Це можна пояснити проявом ефекту гетерозису, який позитивно вплинув на ріст м'язової тканини та формування м'ясних якостей.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що використання міжпородного схрещування полтавського срібла з каліфорнійською породою є ефективним методом підвищення м'ясної продуктивності кролів. Помісний молодняк характеризувався найкращими показниками коефіцієнта м'ясності, що свідчить про високу господарську цінність такого поєднання порід.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведені дослідження показали, що міжпородне схрещування кролів порід полтавське срібло та каліфорнійська позитивно вплинуло на інтенсивність росту молодняку та формування м'ясної продуктивності. Помісні тварини переважали чистопородних ровесників за живою масою, абсолютними та середньодобовими приростами, передзабійною масою, забійним виходом і коефіцієнтом м'ясності. Отримані результати свідчать про ефективне поєднання спадкових особливостей батьківських форм та прояв ефекту гетерозису. Це підтверджує доцільність використання такого варіанта схрещування в технології виробництва кролятини.

Автори підтверджують відсутність потенційного чи наявного конфлікту інтересів, який міг би вплинути на результати дослідження та публікації

Список використаної літератури

1. Ібатулін І. І., Мельничук Д. О., Богданов Г. О. Годівля сільськогосподарських тварин. Вінниця : Нова Книга, 2020. 616 с.
2. Вагін Е. А. Сучасні підходи до підвищення продуктивності кролів. Ефективне кролівництво. 2021. № 2. С. 18–24.
3. Коцюбенко Г. А. Продуктивні та відтворювальні якості кролів різних генотипів. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2020. № 4 (108). С. 95–103.
4. Lebas F., Coudert P., Rouvier R., Rochambeau H. The Rabbit: Husbandry, Health and Production. Rome : FAO Animal Production and Health Series, 2019. 205 p.
5. Яппаров А. Х. Генетичні чинники формування продуктивності кролів. Кролівництво і звірівництво. 2018. № 1. С. 12–18.
6. Коцюбенко Г. А., Лихач В. Я., Луговий С. І. Ефективність схрещування кролів різних порід. Таврійський науковий вісник. 2022. № 124. С. 185–192.
7. NRC. Nutrient Requirements of Rabbits. 2nd revised edition. Washington, DC : National Academies Press, 2012. 384 p.
8. Maertens L. Feeding systems for intensive rabbit production. World Rabbit Science. 2018. Vol. 26. P. 1–12.
9. Dalle Zotte A. Rabbit farming for meat purposes. Animal Frontiers. 2014. Vol. 4(4). P. 62–67.
10. Xiccato G., Trocino A. Energy and protein metabolism in growing rabbits. World Rabbit Science. 2020. Vol. 28. P. 1–14.
11. Лихач В. Я., Крамаренко С. С., Коцюбенко Г. А. Технологія виробництва продукції кролівництва. Миколаїв : МНАУ, 2021. 286 с.
12. Крамаренко С. С., Лихач В. Я. Генетичні ресурси кролів в Україні та перспективи їх використання. Вісник аграрної науки. 2021. № 8. С. 39–46.
13. EFSA Panel on Animal Health and Welfare. Health and welfare of rabbits farmed in different production systems. EFSA Journal. 2020. Vol. 18(1). P. 1–137.
14. Lebas F. Rabbit feeding and nutrition. FAO. Rome, 2018. 176 p.
15. Dalle Zotte A., Szendrő Z. The role of rabbit meat as functional food. Meat Science. 2011. Vol. 88. P. 319–331.
16. Похил В. І., Коваленко В. П. Кролівництво. Київ : Аграрна освіта, 2019. 320 с.
17. Gidenne T., Combes S., Fortun-Lamothe L. Feed efficiency and digestive physiology of growing rabbits. Animal Feed Science and Technology. 2017. Vol. 225. P. 109–122.
18. De Blas C., Wiseman J. Nutrition of the Rabbit. 3rd ed. Wallingford : CABI Publishing, 2020. 344 p.

19. Лихач В. Я., Коцюбенко Г. А. Особливості вирощування молодняку кролів м'ясного напряму продуктивності. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С. З. Ґжицького. 2022. Т. 24. № 96. С. 95–101.
20. Коцюбенко Г. А., Лихач В. Я. Селекційні аспекти підвищення м'ясної продуктивності кролів. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво». 2023. № 2 (53). С. 82–89.

Liudmyla Onyshchenko,
Candidate of Agricultural Sciences
Associate Professor, Department of Livestock Production Technology,
Mykolaiv National Agrarian University
Mykolaiv, Ukraine
ORCID 0000-0003-2666-9813
e-mail: onishenkoluda158@gmail.com

MEAT PRODUCTIVITY OF YOUNG RABBITS DURING FATTENING

Abstract.

The article presents the results of a study on the productive and meat traits of young Poltava Silver and Californian rabbits raised through purebred breeding and industrial crossbreeding. Key breeding and economic indicators were evaluated, specifically live weight, absolute, average daily, and relative weight gains, slaughter weight, dressing percentage, and the meatiness coefficient. It was established that the most intensive growth of young rabbits across all experimental groups occurred between the ages of 60 and 75 days. The highest absolute weight gain was recorded in the crossbred young rabbits of experimental group III, amounting to 895 g during this period. Peak average daily weight gains were also observed at 75 days of age. The best performance indicators were demonstrated by the crossbred rabbits of group III and the purebred Californian young rabbits, both of which achieved an average daily weight gain exceeding 57 g.

Keywords: rabbits, meat productivity, live weight, average daily weight gain, slaughter yield, meatiness coefficient, crossbreeding.

References

1. Ibatulin I. I., Melnychuk D. O., Bohdanov H. O. Feeding of Farm Animals. Vinnytsia : Nova Knyha, 2020. 616 p.
2. Vahin E. A. Modern approaches to increasing rabbit productivity. Effective Rabbit Farming. 2021. No. 2. P. 18–24.
3. Kotsiubenko H. A. Productive and reproductive qualities of rabbits of different genotypes. Bulletin of Agricultural Science of the Black Sea Region. 2020. No. 4 (108). P. 95–103.
4. Lebas F., Coudert P., Rouvier R., Rochambeau H. The Rabbit: Husbandry, Health and Production. Rome : FAO Animal Production and Health Series, 2019. 205 p.
5. Yapparov A. Kh. Genetic factors in the formation of rabbit productivity. Rabbit and Fur-Bearing Animal Breeding. 2018. No. 1. P. 12–18.
6. Kotsiubenko H. A., Lykhach V. Ya., Luhovyi S. I. Efficiency of crossbreeding rabbits of different breeds. Tavria Scientific Bulletin. 2022. No. 124. P. 185–192.
7. NRC. Nutrient Requirements of Rabbits. 2nd revised edition. Washington, DC : National Academies Press, 2012. 384 p.
8. Maertens L. Feeding systems for intensive rabbit production. World Rabbit Science. 2018. Vol. 26. P. 1–12.
9. Dalle Zotte A. Rabbit farming for meat purposes. Animal Frontiers. 2014. Vol. 4(4). P. 62–67.

10. Xiccato G., Trocino A. Energy and protein metabolism in growing rabbits. World Rabbit Science. 2020. Vol. 28. P. 1–14.
11. Lykhach V. Ya., Kramarenko S. S., Kotsiubenko H. A. Technology of rabbit production. Mykolaiv : MNAU, 2021. 286 p.
12. Kramarenko S. S., Lykhach V. Ya. Genetic resources of rabbits in Ukraine and prospects for their use. Bulletin of Agricultural Science. 2021. No. 8. P. 39–46.
13. EFSA Panel on Animal Health and Welfare. Health and welfare of rabbits farmed in different production systems. EFSA Journal. 2020. Vol. 18(1). P. 1–137.
14. Lebas F. Rabbit feeding and nutrition. FAO. Rome, 2018. 176 p.
15. Dalle Zotte A., Szendrő Z. The role of rabbit meat as functional food. Meat Science. 2011. Vol. 88. P. 319–331.
16. Pokhyl V. I., Kovalenko V. P. Rabbit Farming. Kyiv : Agrarna Osvita, 2019. 320 p.
17. Gidenne T., Combes S., Fortun-Lamothe L. Feed efficiency and digestive physiology of growing rabbits. Animal Feed Science and Technology. 2017. Vol. 225. P. 109–122.
18. De Blas C., Wiseman J. Nutrition of the Rabbit. 3rd ed. Wallingford : CABI Publishing, 2020. 344 p.
19. Lykhach V. Ya., Kotsiubenko H. A. Specifics of rearing young meat-breed rabbits. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies named after S. Z. Gzhytskyj. 2022. Vol. 24. No. 96. P. 95–101.
20. Kotsiubenko H. A., Lykhach V. Ya. Breeding aspects of improving meat productivity in rabbits. Bulletin of Sumy National Agrarian University. Series "Animal Husbandry". 2023. No. 2 (53). P. 82–89.

Стаття надійшла до редакції 12.07.2026
Стаття пройшла рецензування 09.08.2026
Стаття опублікована 30.09.2026